

CSONTOS JÁNOS
Változatok művészetre

I.

*Mégsem csak tudomány, elmélet, fád bizonyítás,
dogma-katedrális foszló tények televényén.
Mégse csak emberi ész, a megismert térnek a képe;
mégse csupán sivatagja a karcos-kvarcos anyagnak.
Hát akkor mi? Talán akarása az éteri szintnek,
hol türelemp próbálón bújócskázik az Isten?
Párhuzamos, titkos magyarázata egyke-világnak?
Közgazdász vallásalapítók játszi legója?
Vízöntő-hadovák? New Age? Asztráldrog az agynak?
Piár? Pusztá nihil? Vagy művészet, csakazértis?*

II.

*Az vagyok én, ki lehetnék: gyommal növe a mezsgye,
nincs többé kontúr. Ha az érzetek empiriáját
és az alázott szellem gyöngyeit egybeborítom,
kész is a furcsa kevercs. De a lelkemnek ki parancsol?
Mily csodafegyverrel harcoljak a fátumom ellen?
S megmenekít a szabályzat, hogyha fürödve a gőgben
blaszfém programozó felülírja az isteni kódot?
Állok a semmi határán, tölgynek vetve a hátam,
egykedvűn potyogó makkok sorsát strigulázva:
ebből hajtás lett; ebből megújult az enyészet...*

III.

*Nincsen művészet, csak a művész álmaiban font
lengé liánt a valóság fái köré a rebellis
anti-világ. A teremtést nap mint nap befejezni:
mint Sziszifusz szikláját termelné ki a láger,
melyben a kápó képzelt, s nem fut a drótban az áram.
S mégis leng a lián, s munkától izzad a bányá,
mégis porlad a kőhegy, mégis él a reménység,
mégis az érzet, a sejtés titkán lebben a fátyol.
Úgy siklunk hullámvonaton a világfi időnek,
mintha a vektora nem csáklázná át a szivünket.*